

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen,
Enheter för inkomstskatt och socialavgifter

Fi2020/01089/S1
2020-05-14

Remissyttrande – Promemorian "Motåtgärder på skatteområdet mot icke samarbetsvilliga jurisdiktioner samt vissa andra inkomstskattefrågor"

Sammanfattning

- SVCA ifrågasätter om syftet med den föreslagna lagstiftningen bör uppfyllas genom införandet av negativa konsekvenser för svenska företag i stället för genom riktade politiska åtgärder mot de icke samarbetsvilliga jurisdiktionerna.
- Lagstiftningstekniken med dynamisk hänvisning till publikation från Europeiska Unionens råd (rådet) av listan på icke samarbetsvilliga jurisdiktioner ställer höga krav på de skattskyldiga och passar mindre väl för materiella skatteregler. Alternativa lösningar bör övervägas, t.ex. att lagstiftningen i stället hänvisar till föreskrifter meddelade av Skatteverket, som följer rådets publikationer av listan.
- Det framstår som tveksamt om lagstiftningen, vad gäller Trinidad och Tobago, uppfyller de krav som ställs upp i rådets riktlinjer.

Inledning

SVCA ställer sig bakom arbetet att stärka det internationella samarbetet gällande bland annat informationsutbyte. Nu aktuell promemoria har som syfte att uppmuntra vissa utländska jurisdiktioner att vidta "positiva förändringar" avseende sina skattesystem och/eller informationsutbytesåtgärder. Övergripande bedömer SVCA att Sverige snarare bör verka för att syftet bakom den föreslagna lagstiftningen främjas genom åtgärder på mellan- och överstatlig nivå i stället för lagstiftningsåtgärder som drabbar svenska företag och investeringar. Ovannämnt syfte med nu aktuell lagstiftning ger också upphov till lagtekniska problem (se nedan).

Mot bakgrund av att räntebetalningar till nu aktuella jurisdiktioner i de flesta relevanta fall redan enligt nuvarande skatteregler inte skulle kunna dras av, samt beaktat det mycket begränsade ekonomiska utbyte som svenska företag har med de jurisdiktioner som i nuläget befinner sig på rådets lista på icke samarbetsvilliga jurisdiktioner, bedömer SVCA att lagstiftningen i princip kommer sakna praktisk tillämpning och därmed endast har ett signalvärde.¹ SVCA vill härvid ifrågasätta om lagstiftning som underbyggs av så svaga skäl överhuvudtaget bör införas.

¹ Jfr s. 24f i promemorian där den offentligfinansiella effekten anges som 0 kr.

Synpunkter

Lagtekniska aspekter

SVCA delar promemorians bedömning att begränsning av ränteavdrag är det av de fyra "verktygen" som är mest lämpligt att använda i det svenska skattesystemet, beaktat de många olika existerande system enligt vilka ränteavdrag kan nekas.

SVCA invänder mot promemorians bedömning att en s.k. dynamisk hänvisning till EU:s lista på icke samarbetsvilliga jurisdiktioner bör användas, av två skäl.

För det första innebär promemorians förslag att skattskyldiga har att rätta sig efter information som tillkännages direkt från EU:s råd och inte från svenska myndigheter, även om Skatteverket (förutsättningsvis efter viss fördöjning) kommer uppdatera en version av listan på sin hemsida. Det finns såvitt SVCA erfarr inga motsvarande materiella svenska inkomstskatteregler och regleringstekniken ställer höga krav på de skattskyldiga. Det kan enligt SVCA diskuteras om lagstiftningstekniken är fullt ut förenlig med legalitetsprincipen (jfr. Högsta domstolens bedömning i NJA 2019 s. 577).

För det andra innebär en dynamisk hänvisning att de skattskyldigas skattemässiga situation kan förändras snabbt, genom att jurisdiktioner förs upp på eller tas bort från listan på icke samarbetsvilliga jurisdiktioner. En sådan förändring föregås inte av sedvanlig svensk normgivningsprocess och kan ha stor betydelse för en skattskyldig.

En godtagbar lösning som hanterar båda ovanstående problem bör vara att Skatteverket ges i uppdrag att utfärda en föreskrift om jurisdiktioner på icke samarbetsvilliga jurisdiktioner, som löpande följer den lista som rådet publicerar. På så vis blir det betydligt lättare för skattskyldiga att följa utvecklingen och viss omställningstid skapas.

Enligt promemorians förslag ska ränteavdrag endast nekas om betalande bolag ingår i en intressegemenskap, i syfte att begränsa nekandet av avdrag till situationer då det finns en risk för baserosion och vinstförflyttning. SVCA delar promemorians bedömning att lagförslagets tillämpning bör begränsas i möjligaste mån i proportionalitetssyfte. Däremot är det oklart varför kravet på intressegemenskap ställs upp, då räntemottagaren enligt förslaget inte behöver ingå i denna intressegemenskap för att ränteavdrag ska nekas. Enligt promemorian finns risk för baserosion och vinstförflyttning i första hand då en intressegemenskap föreligger. Denna risk måste dock syfta på betalningar mellan företag inom intressegemenskapen.

Vidare framstår det enligt SVCA som obehövligt att komplikera 24 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), IL, genom att införa en ny definition av intressegemenskap. Härdvid bör det noteras att 24 kap. IL redan innehåller två olika definitioner av intressegemenskap, och det bör övervägas att hänvisa till någon av dessa i stället för att tynga lagstiftningen med ytterligare definitioner. Alternativt kan hänvisning göras till definitionen i 24 b kap. 3 § IL, som motsvarar den nu föreslagna lagtexten. Slutligen kan noteras att oklarheter föreligger kring tillämpningen av redan befintlig definition av intressegemenskap i 24 kap. 16 § IL vilket har stor betydelse för SVCA:s medlemmar (jfr. prövningstillstånd meddelade i HFD mål nr 295--297-19).

Uppfyllande av riktlinjernas krav

Rådets riktlinjer anger att de åtgärder som vidtas mot de icke samarbetsvilliga jurisdiktionerna inte har avsedd effekt om "the taxation would be the same whether it were a listed or non-listed jurisdiction"². Detta innebär att skattereglerna måste skilja sig åt mellan de icke samarbetsvilliga jurisdiktionerna och övriga jurisdiktioner. Det generella nekandet av

² 14114/19. FISC 444. ECOFIN 1005 Annex 4, s. 44.

ränteavdrag gentemot företag i de icke samarbetsvilliga jurisdiktionerna uppfyller detta krav. Samma krav innebär emellertid också att reglerna inte bör kunna tillämpas mot jurisdiktioner med vilka Sverige har ett skatteavtal eftersom detta regelmässigt skulle strida mot skatteavtalets anti-diskrimineringsartikel.

Eftersom Sverige har ett skatteavtal med Trinidad och Tobago föreslås denna jurisdiktion på grund av det ovanstående placeras på den s.k. svarta listan i bilaga 39 a till inkomstskattelagen. Det är enligt SVCA tveksamt om denna åtgärd uppfyller särskiljningskravet i EU:s riktlinjer eftersom ett stort antal andra jurisdiktioner (däribland EU-medlemsstater) återfinns på svarta listan och Trinidad och Tobagos angivelse på bilaga 39 a inte uttryckligen sammanhänger med dess listning som icke samarbetsvillig jurisdiktion. För att uppfylla de krav som ställs i EU:s riktlinjer kan en annan utformning av lagstiftningen övervägas.

Swedish Private Equity & Venture Capital Association, SVCA

Isabella de Feudis, VD